

En betingelse for domfældelse for overtrædelse af straffelovens § 241 er, at døden skal være forvoldt af en handling eller undladelse fra den tiltaltes side, og at handlingen eller undladelsen kan tilregnes den tiltaltes om uagtsom. Heri ligger, at den tiltalte ved sin handling eller undladelse har tilsidesat den agtpågivenhed, som det af hensyn til andre var hans pligt at udvise.

Anvendelsesområdet for straffelovens § 241 er navnlig sager om grove færdselsforseelser begået under kørsel med motorkøretøj. En udvist uagtsomhed, som f.eks. ville være tilstrækkelig til at den pågældende pådrog sig et erstatningsansvar efter den almindelige culparegel eller strafansvar efter færdselsloven, er ikke nødvendigvis tilstrækkelig tilregnelser til domfældelse for overtrædelse af straffelovens § 241.

Der gælder således ikke den samme uagtsomhedsnorm i alle sammenhænge. Det betyder, at en uagtsomhed meget vel kan tænkes at være for ringe til at opfylde tilregnelserkravene i straffeloven, men alligevel medfører straf efter færdselslovgivningen.

Som eksempel herpå kan nævnes en dom afsagt af Vestre Landsret refereret i TfK 2000, side 165, hvor den tiltalte havde bakket en sættevogn ind i en indkørsel. Under bakningen blev sættevognen påkørt af en personbil, hvis fører blev dræbt. Den tiltalte blev fundet skyldig i overtrædelse af færdselslovens §§ 3 og 18 ved ikke at have sikret sig, at bakningen kunne udføres uden fare og ulempe. Lastvognens lygter og havariblink var synlige på lang afstand. Landsretten fandt ikke, at tiltalte havde udvist en sådan grad af uagtsomhed, at han var skyldig i overtrædelse af straffelovens § 241.

Om en øvre grænse i relation til straffelovens § 241 bemærkes, at den bilist, der kører med en meget stor fart, muligvis er klar over risikoen for, at han kan komme til at dræbe en anden. Hvis han rent faktisk påkører og dræber en anden, men har fortrængt risikoen – sagt til sig selv, at det ikke ville ske – har han alene handlet uagtsomt i forhold til drabet. I den strafferetlige litteratur om forsæt nævnes det som et eksempel, at den, som indvilliger i risikoen for trafikdrab – dvs. siger til sig selv, at det er der ikke noget at gøre ved – kan have forsæt til drab efter straffelovens § 237 i form af *dolus eventualis*. Der er imidlertid så vidt vides ikke hidtil domfældt for drab ved grov hensynsløs kørsel, der medfører dødsfald, og det er heller ikke i forarbejderne til

den sidste ændring af straffelovens § 241 i 2002 nævnt, at dette skulle være en mulighed, selv om denne lovændring særligt angik trafikdrab.

Om straffene i sager om uagtsom manddrab samt i sager om overtrædelse af straffelovens § 249 og § 252 fremgår følgende af forarbejderne til lovændringen i 2002 (lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.3.3.):

»Hensynsløs og farlig adfærd i trafikken medfører ofte meningsløse dødsfald og meget alvorlige skader. Når et menneske bliver dræbt eller kommer alvorligt til skade i trafikken, er det en menneskelig tragedie for både ofret og dennes pårørende.

Det nuværende strafniveau i sager om uagtsomt manddrab, uagtsom legemsbeskadigelse og forsætlig fareforvoldelse, der sker i forbindelse med samtidig overtrædelse af færdselsloven, afspejler efter Justitsministeriets opfattelse ikke i tilstrækkelig grad den krænkelse af ofret, der finder sted. Samfundets klare afstandtagen fra denne form for kriminalitet bør derfor i højere grad komme til udtryk i straffelovens strafferammer.

På den baggrund foreslår Justitsministeriet, at strafmaksimum i straffelovens § 241, § 249 og § 252 sættes op fra de nuværende 4 år til 8 års fængsel.

Med forslaget forudsættes det, at der i retspraksis sker en forhøjelse af strafudmålingsniveauet i sager om uagtsomt manddrab ved spirituskørsel (her i bemærkningerne anvendt som samlebetegnelse for både spiritus- og promillekørsel), således at straffen for uagtsomt manddrab ved spirituskørsel i normalt tilfældene forhøjes fra fængsel i 6-8 måneder til fængsel i 10-12 måneder.

Der kan være skærpene omstændigheder, som gør, at forholdet skal bedømmes strengere end normalniveauet. En skærpene omstændighed kan f.eks. være, at gerningsmanden tidligere er straffet for spirituskørsel.

Det vil også være en skærpene omstændighed, hvis kørslen i sig selv er foregået på særlig hensynsløs måde. Som det fremgår af pkt. 2.3.2.1., vil straffen i sådanne tilfælde blive udmålt i niveauet omkring 1 års fængsel. Det forudsættes,